

سردار قاسم سلیمانی بر یکی از کتاب‌های حسن روح‌الامین نقاش آیینی دست‌نوشته‌ای را نگاشته‌است، به گزارش تسنیم، در قسمتی از این دست‌نوشته آمده‌است: «بزرگوارم! این هدیه الهی را همانند خون‌ها و دست‌هاوسر‌ها و پاهایی که در این راه اهدا شد، وقف این راه کن و خط‌روا‌هی را برای دیگر متعهدین و توانمندان ترسیم بفرما.»

دست‌نوشته سردار سلیمانی بر کتاب یک نقاش

لذت شعر

●●●

شب یلدا است شب با غم تو سر کردن
شب تقدیر خود این گونه مقدر کردن
کاش یک شب برسد یک شب یلدا با هم
بنشینیم ز مان را به تماشا با هم
بنشینیم و ده دفع ملای یکنیم
این هم از عمر شبی باشد و حالی یکنیم
می شوی از همه شهر تماشایی تر
گر شود عشق تو از عمر تو یلدایی تر

فرامرز عرب عامری

یلدا شب بلند غزل های مشرقی ست
میلا در هر ترانه زیبای مشرقی ست
آهسته می رسند به مقصد ستاره ها
مهبات گاهوار رویای مشرقی ست
سرما خریف قصه مادر بزرگ نیست
دستش لحاف کرسی گرمای مشرقی ست
«از هر چه بگذری سخن دوست خوش تراست»
حافظ دای روح و مسیحای مشرقی ست
سبب و آثار و بسته شیرین و ترش و شور
طعم اصیل یک شب یلدای مشرقی ست

نغمه مستشار نظامی

در شب یلدای عشقت شب نشین باد هام
خسته از دلنگی ات با جام هاجان داده ام
نیستی هر لحظه اما مانی در شرمن
با خیالت مست در آغوش غم افتاده ام

مینا معمار طلوعی

یلدای چشم‌های تو بر فیه ترین شب است
یلدای چشم‌های تو توان می آورد
امشب تمام وسوسه‌ها در نگاه توست
ابلیس هم به دین تو ایمان می آورد

مهران حسینی

امسال
چه یلدایی شود؛
من و شصت ثانیه بیشتر،
به تو فکر کردن

محمد ر مضان نیا

خبر ادبی

●●●

توزیع کتاب «من زنده‌ام» در افغانستان

مدیر انتشارات نشر بروج از توزیع کتاب «من زنده‌ام» در افغانستان در آینده نزدیک خبر داد. سید صفر صالحی، مدیر انتشارات بروج، با اشاره به برنامه‌های این انتشارات گفت: «قرار است کتاب «من زنده‌ام» در آینده نزدیک در برخی از کشور ها از جمله افغانستان توزیع شود.» وی در گفت و گو با تسنیم به ترجمه‌های انجام شده از این کتاب اشاره کرد و افزود: «ترجمه انگلیسی و آلمانی از مجموعه شعرای معصومه آباد در دست انجام و رو به اتمام است.» من زنده‌ام، مجموعه خاطرات معصومه آباد است که از دوران کودکی او آغاز می‌شود و تا پایان دوران اسارت راوی در جنگ تحمیلی ادامه دارد. آباد یکی از چهار بانوی ایرانی است که در اوایل جنگ تحمیلی به اسارت درآمد.

«قصه‌های قشنگ ایرانی» به بازار آمد

«به نشر» برای نخستین بار جلد دوم مجموعه دو جلدی «قصه‌های قشنگ ایرانی» را در قالب کتاب‌های پروانه برای گروه سنی نوجوانان منتشر و روانه بازار کرده است. به گزارش باشگاه خبرنگاران پویا، تاریخ باشکوه کشور ایران، کتاب‌هایی‌پراز حکایات‌ه و قصه‌های زیبا و شیدنی دارد که تعدادی از این قصه‌ها از ۳۰ کتاب مهم و معروف، در کتاب «قصه‌های قشنگ ایرانی» بازآفرینی شده‌اند. مجید ملامحمدی به عنوان نویسنده در جلد دوم این اثر به بازآفرینی قصه‌هایی زیبا و جذاب می‌پردازد که برگرفته از برخی کتاب‌های کهن ایرانی از قبیل کشف‌الاسرار و... است. به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی) جلد دوم کتاب «قصه‌های قشنگ ایرانی» را در قطع وزیری کوتاه و با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه منتشر کرده و به قیمت ۱۸۰ هزار ریال در دسترس مخاطبان قرار داده‌است.

«کتاب‌های ممنوع» روایتی از سانسور در اروپا و آمریکا

مجموعه دو جلدی «کتاب‌های ممنوع» با رویکرد بررسی کتاب‌هایی که انتشار آن‌ها در بازار کتاب اروپا و آمریکا حساسیت برانگیز بوده‌است، روانه بازار کتاب شد. به گزارش مهر، انتشارات علمی و فرهنگی مجموعه دو جلدی «کتاب‌های ممنوع» نوشته نیکولاس جی. کارولایدز و دان سووآ را با ترجمه محسن حنیف و طاهره رضایی منتشر کرد. این مجموعه دو جلدی روایتی است از سرگذشت رمان‌هایی که به دلایل سیاسی و اجتماعی در اروپا و آمریکا ممنوع و از انتشار یا توزیع آن‌ها جلوگیری شده‌است. در این دو اثر بیش از هفتاد مان‌و شش نمایش نامه از مشهورترین نویسندگان جهان که انتشار آن‌ها به دلایل سیاسی واجتماعی با مشکلاتی مواجه‌شده، معرفی شده‌است. درباره هر کتاب مولف ابتدا شرحی از داستان اثر داده و در ادامه مشکلات به وجود آمده پس از انتشار یا درباره انتشار اثر را بازخوانی کرده‌است. انتشارات علمی و فرهنگی با همکاری بنیاد شعر و ادبیات داستانی این مجموعه دو جلدی را با قیمت هر مجلد ۲۶ هزار تومان منتشر کرده‌است.

۱

از روی نسخه تاپیی بخوانید
تا جایی که می‌توانید و راه دارد، از نسخه های درشت خط و یا حروف تاپیی استفاده کنید. در ست است که خوشنویسی هنر ملی ماست و چه saja خود حافظ هم شعر هایش را با خط نستعلیق می نوشت اما وقتی می شود بهتر و راحت تر از روی نسخه تاپیی خواند چرا بروی سراغ پیچ و تاب های خط نستعلیق و شکسته؟ یا خط نستعلیق وقتی می توانی از ارتباط گیری و لذتش راببری که مدتی وقت برایش گذاشته باشی.

به خواندن ادامه دهید
نکته اصلی در خواندن شعر حافظ و به طور کلی هر شعر یا متن کلاسیک دیگری، این نکته ساده و بدیهی است که ما باید متن، هستیم. پس نباید به خاطر جزئیات، کل را از دست بدهیم؛ یعنی به خاطر نفهمیدن یکی دو تا لغت، کل خواندن را نصف نگذارید و بلند نشوید بروید سراغ کتاب لغت. مگر شما وقتی یک فیلم زبان اصلی می بینید، مدام نمایش را متوقف می کنید تا معنی تک تک کلمات را از دیکشنری پیدا کنید؟ معلوم است که این کار را نمی کنید. زیرا ندانستن معنی چند لغت مانع از درک کل اثر نمی شود و شما با توجه به بقیه ماجرا، می توانید معانی این لغات را حدس بزنید. پس حواستان باشد جریان خواندن را دیدم قطع نکنید.

ویژه یلدا

آداب تغال بر دیوان حافظ

فلان کار چطور می ی شود؟ آیا انجام فلان کار خوب است؟ یا یک همچنین چیز هایی.

در ظاهر فال گرفتن رایج ترین روش استفاده ما از دیوان خواجه است؛ به ویژه در ایامی نظیر شب یلدا و سال تحویل که جمع های خانوادگی برپاست و برای سرک کشیدن در کار همدیگر هم که شده، مدام سفارش فال حافظ برای این و آن می دهند. امشب هم شب یلداست و فال گرفتن رونق دو چندان دارد پس بهتر است، که بدانید تغال زند به دیوان خواجه شیراز، آداب خاصی دارد. به بهانه یلدا، آداب تغال بر دیوان حافظ را با هم مرور می کنیم.

■ قدم اول: نیت
نیت فال، مهم ترین بخش ماجراست. اگر به فال و این جور چیز ها اعتقاد ندارید، خب از اول بگویید و وقت خودتان و خواجه را تلف نکنید. خودتان باشید، یکی بیاید سراغتان و هی الکی بگوید کارتان دارد، عصبانی نمی شوید؟ کاری ندارید، بفرماید. اگر هم کاری دارید، سوالی دارید، خب در ست نیت کنید. نیت مجموعه دو جلدی را واضح‌های واضح باشد. درباره یک موضوع مشخص و معین نیت کنید، مثلا این که آخر و عاقبت

آهنگ شعر را بخوانید
متن های کلاسیک، متاسفانه آر استگی در ست و در مانی ندارد. شما نمی توانی بفهمی که جمله کی تمام می شود. در شعر این موضوع تشدید هم می شود، چون به ضرورت وزن، جای فعل و اجزای جمله هم به هم می ریزد. بعضی وقت هایداد کردن فاعل فعل، خودش جزو معما هاست. (باز جای شکرش باقی است که در شعر حافظ و سعدی بیشتر وقت ها فعل قافیه است.) اما نگران نباشید. همان وزنی که باعث همه این به هم ریختگی هاشده است، به شما یک کمک فوق العاده هم می کند. وزن یا ریمت شعر به شما می فهماند که کجا باید مکث کرد. مثلامی گوید: «لفظی فصیح شیرین قدی بلند چایک / رویی لطیف دلکش چشمی خوش کشیده». بدون پیدا کردن ریمت معلوم نیست که معشوق مدنظر در این بیت، «شیرین قد» است یا «قدی بلند» دار داماق وقتی ریمت را پیدا کنید، می فهمید باید طرفی را قد بلند بخوانید. پس اول یکی دوبیت بخوانید تا موسیقی شعر را پیدا کنید، بعد برگردید و اول با صدای بلند، شعر را بخوانید.

از شنیدن شعر لذت ببرید
در ست است که ما را عادت داده اند مدام بعد از خواندن هر شعری، از خودمان بپرسیم «معنای بیت چیست؟» اما باور کنید که شعر هم مثل هر هنر دیگری، علاوه بر انتقال معنا و مفهوم، کار کرد اصلی اش لذت دادن به مخاطب است. مثلا وقتی می خوانید که حافظ گفته: «سلطان من خدار از لغت شکست مارا / تا کی کند سیاهی چندین در از دوستی» نیازی ندارد که فوری ببرسید معنای عرفانی بیت چه می شود. به جایش می توانید از تشبیه زلف به یک راهزن سیاه پوش که آمده و لشکر ما را به تنهایی شکست داده‌است، لذت ببرید. چنین تشبیهی را هیچ کجای دیگری نمی توانید پیدا کنید.

حافظ ز یاد گوش کنید
قبلا کسانی بوده اند که ز حمت کشیده و اشعار

حافظ را یاد گوش کنید

حافظ را برایتان روی سی دی خوانده اند. استاد علی موسوی گرمارودی، مرحوم محمد جعفر محجوب و... چند قبالا حافظ خوانده اند. اگر با آن چند دستور العمل قبلی هنوز کارتان راه نیافته، می توانید از روی شعر خوانی های قبلی گوش بد دهید و ببینید که مثلا غزل ۴۳۷ را چطور ی باید خواند. یا نه، اصلا کل قایل ها را بر بیزید در گوشی تان و با یک هندز فری ساده، ضمن رفت و آمدهای روزانه یک دور حافظ گوش بد دهید تا خودتان استاد شوید.

نقطه مر کزی شعر را پیدا کنید
همیشه در هر شعر، داستان یا اثر هنری دیگری، یک نقطه مر کزی وجود دارد که بعد ا همه اجزای دیگر دور آن چیده شده اند. پیدا کردن این نقطه مر کزی، در واقع یک جور کلب میانبر برای ارتباط گرفتن با اثر است. کاری که در یک غزل هفت، هشت بیتی خیلی سخت نیست. کافی است بعد از یک دور خواندن، برگردید و دوباره آن را مرور کنید. مثلا در غزل معروف «الایا ایها الساقی ادر کاسا و ناولها» که به طور سنتی کلید ورود به دنیا و دیوان حافظ در نظر گرفته می شود کمی که دقت کنید می بینید نکته اصلی ماجرا در مصرع دوم است: «که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکل ها» کل غزل شرح مشکلات راه عشق است البته خیلی ها معتقدند کل دیوان خواجه هم شرح همین یک نکته است.

مصدق های امروزی را پیدا کنید
یکی از راه های موثر برای ارتباط گرفتن بیشتر و بیشتر با شعر، امروزی کردن ماجرای شعر یا تعمیم دادنش به چیز های آشنا و این گونه موارد است. فرض کنید وقتی به بیت «بی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم / یا رب مباد کس را مخدوم بی عنایت» می رسید، خیلی راحت می توانید از اخبار روز مره یا داستان های فامیلی، مصداق «مخدوم بی عنایت» را پیدا کنید. این گونه دیگر هیچ وقت معنای این عبارت از یادتان نمی رود.

فکر کردن به شعر را فراموش نکنید
بیشتر ابیات و غزل های حافظ، چند معنا و چند لایه دارند. یک معنا را که فهمیدی، تازه می توانی بروی سراغ کشف معنای دیگری. در شرح هایی که برای حافظ نوشته اند، یکی برداشت مادی گرایانه از شعر حافظ کرده، یکی برداشت عرفانی، و ظاهر ا همه شان هم مثل آن مثل قبل در تاریکی، دارند بخشی از ماجرا را می گویند. احتمالا شما هم می توانید با توجه به حال و هوای خودتان چیز جدیدی در همان بیت پیدا کنید. پس وقتی خواندن شعر تمام شد، در ذهنتان نگهش دارید و گاه گاهی برای خودتان تکرار ش کنید و به تر کیب کلمات و معنا هایشان فکر کنید یا اگر در جمع هستید، درباره اش با دیگران حرف بزنید. باور کنید جواب می دهد.

شعر حفظ کنید
یکی از راه های فکر کردن به شعر و کشف لایه هایش، استفاده از آن است. حالا چه در حرف و در جمع دوستان باشد، چه برای آواز خواندن و اوقات تنهایی. هر چه نباشد، حفظ بودن شعر به ویژه شعر های حافظ، خودش کلی کلاس دارد.

از کتاب های کمکی استفاده کنید
وقتی این کار ها را کردید، کم کم با حافظ صمیمی می شوید. بحتمل مثل هر دوستی دیگری، به دنبال نزدیک شدن به دوستان خواهیید بود. پس نیازی به کتاب های کمکی دارید. برای شروع کتاب تک جلدی «حافظ» استاد خرماشای خیلی مناسب است. یک زندگی نامه جمع و جور و بحث درباره افکار و اندیشه های خواجه و بعد هم معرفی کتاب های دیگر. خودتان فهرست و معرفی را که ببینید، می توانید بر حسب سلیقه تان، نقشه ادامه مسیر را طراحی کنید.

ویژه یلدا

آداب تغال بر دیوان حافظ

شود، نیازی به بچه نابلغ و این حرف ها هم نیست. طبق قانون احتمالات، هر کسی سر کتاب باز کند، همان شانسش را برای انتخاب یک غزل خاص دارد که شما دارید. فقط یادتان باشد که طبق سنت با دیوان پاره یا ناقص نباید فال گرفت.

■ قدم پنجم: فال
طبق سنت، از بین آن دو صفحه ای که انگشت مبارک بینشان گیر کرده، باید صفحه سمت راستی را انتخاب کنید. غزل بالایی صفحه راست، جواب شماست. غزل اگر از ابتدای صفحه آمده که چه بهتر، و گر نه می رویم به صفحه قبل و ابیات ابتدایی غزل را از آن جامی خوانیم. در مجموعه ابیات این غزل، یک یا چند بیت به نیت شمار بط دارد. باید آن ها را پیدا کنید. یکی از بیت های ۳،۱ یا ۵ غزل دومی «شاهد» فال شما ست. یعنی مطالب غزل قبلی را دوباره تایید و تکرار می کند. یادتان باشد که دوباره و سه باره برای یک چیز فال نگیرید. در ست است که خواجه خیلی صبر دارد و دلش در یاست اما توجه داشته باشید که ایشان معمولا این شب ها سرشان خیلی شلوغ است. همان غزل اولی را بخوانید و لطفا وقت حافظ را نگیرید.

ادب و هنر | ۱۱

خبر موسیقی

●●●

مشارکت ۳ کشور هم گروه ایران در پروژه موسیقایی برای جام جهانی

یک کارگردان و بازیگر تئاتر از طراحی پروژه ای موسیقایی تصویری به بهانه حضور تیم ملی فوتبال کشورمان در جام جهانی و هم گروهی با تیم های اسپانیا، مراکش و پرتغال سخن گفت. کامبیز بنان طراح و ایده پرداز پروژه تصویری موسیقایی با محوریت حضور تیم ملی فوتبال ایران در جام جهانی ۲۰۱۸ به خبرنگار مهر گفت: « یکی از مباحث فرهنگی مهمی که در جام جهانی فوتبال مطرح می شود «صلح و دوستی» ملت ها با یکدیگر است که ما هم بر اساس این محور فرهنگی ایده ای را طراحی کردیم تا تیم ملی فوتبال جمهوری اسلامی ایران بانی اجرای پروژه ای موسیقایی تصویری با مشارکت تیم های فوتبال اسپانیا، پرتغال و مراکش شود.» بنان با اشاره به این که یک تمانگ چهارزبانه توسط چهار خواننده مطرح این کشور ها ضبط و تولید می شود، بیان کرد: «این چهار خواننده با حضور در این چهار کشور در کلیپ حضور پیدا می کنند و با خواندن یک اثر مشترک در ترویج شعر دوستی و صلح مشارکت خود را اعلام می کنند.»

طنین موسیقی کردستان ایران در مسکو

گروه موسیقی سنتی ایران در مسکو به اجرای برنامه پرداخت. این مراسم به همت رازینی فرهنگی ایران در روسیه برگزار شد که در آن گروه موسیقی سنتی کردستان در سالن کنسرت چایکوفسکی مسکو قطعاتی از ردیف و آوازهای سنتی ایران را اجرا کرد. به گزارش ایسنا، فراز معروفی یکی از اعضای گروه نوازندگان موسیقی ایرانی گفت: «با سازهای موسیقی ایرانی و کردی ما موسیقی شهری را در دستگاه مقام اجرا کردیم.» پیمان سلیم فرد هم این گروه نیز گفت: «صدای سنتور بسیار آهنگین است و تا حدی ما را به یاد پیانو می اندازد زیرا سنتور مبنای ساخت پیانو بود. هدف ما آشنا کردن مخاطبان روسیه با موسیقی و سازهای سنتی کردی در ایران است.»

برگزاری نخستین کنسرت کتاب کشور در سبزوار

رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی سبزوار گفت: «برای نخستین بار در کشور، کنسرت کتاب، با هدف ترویج فرهنگ کتاب خوانی در این شهرستان برگزار شد.» محمد علی آبادی سه شنبه شب در حاشیه برگزاری این برنامه فرهنگی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: «این کنسرت کتاب با همکاری سازمان مردم نهاد «یار مهربان» و با همت آموزشگاه موسیقی داروک سبزوار به اجرا درآمد که علاقه مندان به شرکت در این برنامه باید به جای فرهنگیه در جمع خبرنگاران اظهار فروش این کتاب حاضر ف رسیدگی به کودکان مناطق محروم و حاشیه نشین شهر سبزوار خواهد شد.» علی آبادی به اینرا گفت: «در اجرای این طرح که برای نخستین بار در کشور برگزار شده، ۵۰۰ جلد کتاب با موضوع کودک و نوجوان به ارزش ۵۰ میلیون ریال از سوی فرهنگ دوستان سبزواری خریداری و اهدا شد.» سبزوار در ۲۳۰ کیلومتری غرب مشهد مقدس قرار دارد.

جشنواره عکس «نظاره» برای حمایت از بیماران هموفیلی برگزار می شود

نخستین جشنواره فرهنگی و هنری «نظاره» به منظور حمایت از بیماران هموفیلی از اول دی ماه در برج آزادی برگزار می شود. در این جشنواره، از استاد افشین بختیار بهرامی خرید بلیت، کتاب می خریدند و هزینه فروش این کتاب حاضر ف رسیدگی به کودکان مناطق محروم و حاشیه نشین شهر سبزوار خواهد شد.» علی آبادی به اینرا گفت: «در اجرای این طرح که برای نخستین بار در کشور برگزار شده، ۵۰۰ جلد کتاب با موضوع کودک و نوجوان به ارزش ۵۰ میلیون ریال از سوی فرهنگ دوستان سبزواری خریداری و اهدا شد.» سبزوار در ۲۳۰ کیلومتری غرب مشهد مقدس قرار دارد.

